

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
EKONOMİ BAKANLIĞI

TARIM ALET VE MAKİNELERİ SEKTÖRÜ

●●● SEKTÖR RAPORLARI

İhracat Genel Müdürlüğü
Otomotiv, Makina, Elektrik ve Elektronik Ürünler Daire Başkanlığı

TARIM ALET VE MAKİNELERİ

SEKTÖRÜN TANIMI

Tarım alet ve makineleri sektörü, imalat sektörünün yatırım malları üreten bir alt sektördür. Tarımsal mekanizasyon araçları olarak da adlandırılan bu ürünler tarımsal üretimde işgücü verimliliğini artıran, maliyetleri düşüren, modern üretim teknolojilerinin kullanılmasını ve işlemlerin zamanında agroteknik ihtiyaçlara uygun şekilde yapılmasını sağlayarak ürün kalitesini ve verimini artıran önemli bir tarımsal üretim girdileri grubunu oluşturmaktadır. Tarımda kullanılan alet ve makine ile traktörlerin Gümrük Tarife İstatistik Pozisyon Numaralarına (GTİP) göre sınıflandırılması aşağıda verilmiştir.

Tarım Makineleri Gümrük Tarife İstatistik Pozisyon Numaraları

GTİP	Ürün Adı
Tarım Traktörleri	
8701.10	Motokültörler
8701.90	Traktörler (Lastik Tekerli)
8716.20	Römork ve yarı römorklar
Toprak İşleme Alet ve Makineleri	
8432.10	Pulluklar
8432.21	Diskli Tırmıklar (Diskarolar)
8432.29	Diğer Tırmıklar, Kültivatörler, Ot Ayıklama ve Çapalama Makineleri
8432.80	Tarla ve Bahçe Tarımına Ait Diğer Makine ve Cihazlar
Ekim Dikim ve Gübreleme Makineleri	
8432.30	Tohum Ekme, Fidan Dikme, Fide Söküp Dikme Makineleri
8432.40	Gübre Yayma-Saçma Makineleri
Hasat ve Harman Makineleri	
8433.11	Motorlu Çim Biçme Makineleri
8433.19	Diğer Çim Biçme Makineleri
8433.20	Çayır Biçme Makineleri-Traktöre Takılan Kesme Çubukları Dahil
8433.30	Ot Hazırlama Makine ve Cihazları
8433.40	Ot ve Samanı Demet veya Balya Yapan Makineler
8433.51	Kombine Biçerdöverler (Hasat-Harman Makineleri)
8433.52	Diğer Harman Makine ve Cihazları
8433.53	Kök ve Yumru Sökme Makineleri
8433.59	Diğer Hasat Makineleri
8433.60	Yumurta, Meyve ve Ürünleri Ayırma, Temizleme Makine ve Cihazları
Hayvancılık Makineleri	
8434.10	Süt Sağma Makineleri
8436.10	Hayvan Yemlerini Hazırlamaya Mahsus Makine ve Cihazlar
8436.21	Civciv Çıkartma ve Büyütmeye Mahsus Makine ve Cihazlar
8436.29	Kümes Hayvancılığına Mahsus Diğer Makine ve Cihazlar
8436.80	Tarla, Bahçe Ormancılık, Arıcılık için Diğer Makine ve Cihazlar
Zirai Mücadele Makineleri	
8424.81	Tarla, Bahçe Ziraatına Mahsus Pulverizatörler
Tarım Alet ve Makineleri Aksam ve Parçaları	
8208.40	Tarım makineleri için bıçak ve kesici ağızlar
8432.90	Tarla ve Bahçe, Ormancılıkta Kullanılan Makinelerin Aks. ve Parçaları
8433.90	Hasat Makinelerine ait Aksam ve Parçalar
8434.90	Sütçülükte Kullanılan Makine ve Cihazların Aksam ve Parçaları
8436.91	Kümes Hayvancılığı/Civciv Çıkarma Makinelerinin Aksam ve Parçaları
8436.99	Diğer Tarla, Bahçe, Kümes vb. Makine ve Cihazlarının Aksam ve Parçaları

Kaynak: İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetveli Hakkında Karar – Resmi Gazete

BM İstatistik Ofisi tarafından belirlenen Uluslararası Standart Ticaret Sınıflandırmasına (Standard International Trade Classification Rev. 3) göre tarım alet ve makine ile traktörlerinin sınıflandırılması aşağıda verilmiştir.

Tarım Alet ve Makine ile Traktörlerinin SITC rev. 3'e Göre Sınıflandırılmış Listesi

721.11	Pulluklar
721.12	Ekim, dikim, gübreleme makine ve cihazları
721.13	Diskli tırmık, kültivatör, toprak frezeleri, çapa makineleri vb.
721.18	Diğer tarla, bahçe ve ormancılıkta kullanılan makine ve cihazlar
721.19	721.1 faslındaki makinelerin aksam ve parçaları
721.21	Çim biçme makine ve cihazları
721.22	Biçerdöverler, hasat ve harman makineleri
721.23	Çayır biçme, ot ve saman balyalama, kök ve yumru sökme makineleri
721.26	Yumurta, meyve vb. ürünleri ayırma ve temizleme makine ve cihazları
721.27	Tohum, hububat ve bakliyat ayırma ve temizleme makine ve cihazları
721.29	721.2 faslındaki makinelerin aksam ve parçaları
721.31	Süt sağma makineleri
721.38	Sütçülükte kullanılan makine ve cihazlar
721.39	721.3 faslındaki makinelerin aksam ve parçaları
721.91	Şarap ve meyve suları için pres, makine ve cihazlar
721.95	Kümes hayvancılığına ait makine ve cihazlar
721.96	Hayvan yemi hazırlama, hububat ve bakliyat işleme makine ve cihazları
721.98	721.91 faslındaki makinelerin aksam ve parçaları
721.99	721.95 ve 721.96 faslındaki makinelerin aksam ve parçaları
722.41	Motokültörler
722.49	Tarım ve ormancılıkta kullanılan traktörler
786.21	Tarımda kullanılan kendinden yüklemeli ve boşaltmalı römork ve yarı römorklar

Kaynak: BM İstatistik Ofisi, <http://unstats.un.org/unsd/cr/registry/regcst.asp?Cl=14>

ÜRETİM

Tarım sektöründe ortaya çıkan olumlu ya da olumsuz gelişmeler doğrudan tarım alet ve makineleri sanayisine yansımakta, bu sektördeki gelişmeler de dolaylı biçimde tarım sektörünü etkilemektedir. Tarım alet ve makineleri sektörünün tarım sektöründen bağımsız olarak irdelenmesi ve planlanması bu nedenle mümkün olmamaktadır. Tarım sektörü için belirlenen hedefler, tarım alet ve makineleri sektörüne ilişkin plan çalışmalarında temel alınmak durumundadır. Tarım sektörü, gelişmekte olan tüm ülkelerde olduğu gibi, ülkemizde de ulusal ekonominin temelini oluşturmaktadır. İstihdamın sektörel dağılımına bakıldığında 2011 verilerine göre toplam istihdamın yaklaşık % 26'sının tarım sektöründe çalıştığı görülmektedir. Böylesine büyük bir tarım sektörü neticesinde Türkiye'de güçlü bir tarımsal alet ve makine sektörü oluşmuştur.

Türkiye'de tarımsal verimlilik konusunda önemli bir değişim yaratacak olan Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP)'nin tamamlanması halinde 1,8 milyon hektar ekilebilir arazi sulanabilecektir. Bu denli büyük bir arazinin sulanabilmesi bütün Orta Doğu'ya yetecek seviyede tarımsal üretimin gerçekleştirilmesi anlamına gelmektedir. 2008 yılı başında devlet tarafından beş milyar dolar kaynak ayrılmış olan ve kamu otoritelerince Güney Doğu Bölgesi'nin kalkındırılmasına yönelik yapılan çalışmaların en başında gelen GAP, ülkemiz tarımının geleceği açısından çok önemli fırsatlar sunmaktadır. GAP'ın tamamlanmasıyla Türk tarımı büyük ölçekli tarım yapabilme fırsatına kavuşacak ve bu durum da tarım alet ve makineleri sektörünün gelişimini olumlu yönde etkileyecektir.

Türkiye’de tarım alet ve makineleri sektöründe yaklaşık 130 farklı alet ve makine üretimi yapılmaktadır. Türk alet ve tarım makineleri imalat sanayisinin ürün yelpazesi içinde yer alan ürünler genel olarak şunlardır: Tarım traktörleri, biçerdöverler, tek-akslı motorlu çapalar (motokültörler), motorlu biçme makineleri, toprak işleme ve tohum yatağı hazırlama makine ve ekipmanı, ekim, dikim makine ve ekipmanı, gübreleme makineleri, bitki koruma ve sulama için araç ve donanımlar, hasat makineleri ve ekipmanı, ürün harmanlama, kurutma, savurma, temizleme, sınıflandırma, işleme için makine ve ekipmanı, hayvancılık için makine ve ekipmanlar ve tarla ve bahçe üretimi için diğer makine ve ekipmanı.

Türkiye tarım alet ve makineleri sektörü, tarım alet ve makineleri sanayisi ve traktör sanayisi olmak üzere iki ana kategoriye ayrılmaktadır. Yaklaşık 1.000 adet tarım alet ve makineleri üreticisi ve ithalatçısı bulunmaktadır. Traktör sektöründe ise 22 firma faaliyet göstermektedir. Sektör yaklaşık 20.000 kişiye doğrudan istihdam sağlamaktadır.

Üretici firmaların 233 tanesi Türk Tarım Alet ve Makineleri İmalatçıları Birliği (TARMAKBİR) çatısı altında örgütlenmişlerdir. Öte yandan, kendi markalarıyla hem iç pazarda hem de dış pazarlarda yer almaya başlayan diğer traktör üreticilerimiz de sektörde kendilerinden söz ettirmektedirler.

TÜRKİYE’NİN DIŞ TİCARETİ

İhracat

2007-2011 yılları arasında sadece 2009 yılında gerileyen tarım alet ve makineleri sektörü ihracatının, 2011 yılı ihracatı 2010 yılına göre % 18 artarak 411 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

2011 yılında ihracatta en önemli kalemler, hasat makinalarına ait aksam ve parçalar (GTİP: 8433.90), kümes hayvancılığına mahsus makina ve cihazlar (GTİP: 8436.29), ekim ve dikim makineleri (GTİP: 8432.30)’dur. Tarım makinelerinde kullanılan yedek parçaların toplam ihracatı ise yaklaşık 57 milyon dolar düzeyinde gerçekleşmiştir.

Ürün Bazında Türkiye'nin Tarım Alet ve Makineleri İhracatı (Değer: 1000 ABD \$)

GTİP	Ürün Adı	2009	2010	2011
8208.40	Tarım makineleri için bıçak ve kesici ağızlar	332	624	733
8424.81	Zirai ilaçlama makineleri	7.305	9.975	12.421
8432.10	Pulluklar	7.181	7.076	10.772
8432.21	Diskli tırmıklar (diskorolar)	2.153	1.989	4.172
8432.29	Otları ayıklama ve çapalama makineleri (tırmıklar, skarifikatörler, kültivatörler, rötovatörler vs.)	5.609	8.331	9.032
8432.30	Ekim ve dikim makineleri	9.396	9.910	19.903
8432.40	Gübreleme makineleri	2.161	2.403	3.238
8432.80	Toprağı işlemeye mahsus diğer makineler ile çimenlikler ve spor sahaları için silindirler	2.002	1.737	3.262
8432.90	Aksam ve parçalar (8432)	6.431	8.082	12.594
8433.11	Çim biçme makineleri (motorlu olanlar)	658	1.041	680
8433.19	Çim biçme makineleri (diğer)	203	601	771
8433.20	Çayır biçme makineleri	6.249	7.523	6.408
8433.30	Ot hazırlama makineleri	678	784	1.183
8433.40	Ot ve saman balyalama makineleri	2.502	2.094	1.393
8433.51	Biçerdöverler	389	1.879	400
8433.52	Diğer harman makineleri	10.502	11.283	4.117
8433.53	Kök ve yumru sökme makineleri	831	972	1.171
8433.59	Diğer hasat makineleri (biçertoplarlar, biçerbağlarlar, silaj makineleri vs.)	7.096	5.218	2.323
8433.60	Ürünleri ağırlık ve büyüklüklerine göre ayırmaya ve temizlemeye mahsus makineler	603	655	1.753
8433.90	Aksam ve parçalar (8433)	14.803	17.047	26.480
8434.10	Süt sağma makineleri	6.986	8.299	8.612
8434.90	Aksam ve parçalar (8434)	2.352	2.786	3.998
8436.10	Hayvan yemlerini hazırlama makineleri	11.949	7.329	6.555
8436.21	Civciv çıkartma ve büyütme makineleri	943	2.422	2.875
8436.29	Kümes hayvancılığına mahsus diğer makineler	13.486	20.042	25.810
8436.80	Ormancılığa ve arıcılığa mahsus makineler	1.356	1.683	3.248
8436.91	Aksam ve parçalar (8436.21 ve 8436.29)	1.843	2.502	2.310
8436.99	Aksam ve parçalar (8436.10 ve 8436.80)	4.120	4.211	11.374
Toplam		130.117	148.495	187.589

Kaynak: T.C. Ekonomi Bakanlığı Bilgi Sistemi

Tarım alet ve makineleri sektörünün en çok ihracat yaptığı ülkeler sırasıyla Irak, Sudan, Azerbaycan, İtalya ve Fransa'dır.

Ülkeler İtibariyle Türkiye'nin Tarım Alet ve Makineleri İhracatı (Değer: 1000 ABD \$)

ÜLKE		2009	2010	2011
1	Irak	7.947	12.250	15.271
2	Sudan	5.906	6.163	14.963
3	Azerbaycan	6.097	7.085	14.852
4	İtalya	6.313	8.354	13.254
5	Fransa	6.684	7.174	12.247
6	İran	8.106	13.840	12.101
7	Bulgaristan	6.867	6.962	9.566
8	Romanya	3.850	4.912	5.834
9	Cezayir	999	3.697	5.681
10	Rusya Federasyonu	5.883	3.864	4.969
İlk 10 Toplam		58.652	74.302	108.735
11	Suudi Arabistan	2.460	3.713	4.420
12	Mısır	2.352	3.118	4.366
13	Suriye	3.983	5.219	3.637
14	Özbekistan	2.170	2.535	3.396
15	A.B.D.	1.977	2.473	3.203
16	K.K.T.C.	2.113	4.533	2.989
17	Fas	11.958	10.817	2.915
18	Tunus	1.789	2.681	2.694
19	Türkmenistan	988	1.781	2.614
20	Malezya	2.932	1.418	2.341
İlk 20 Toplam		91.374	112.590	141.310
Genel Toplam		130.117	148.495	187.589

Kaynak: T.C. Ekonomi Bakanlığı Bilgi Sistemi

Tarım traktörleri, römorklar ve motokültörler ihracatı, 2008 yılında bir önceki yıla göre %36,2 oranında artarak 227 milyon dolara çıkarak rekor düzeye ulaşmış ancak dünya genelinde yaşanan ekonomik krizle büyük oranda düşmüş ve 2011 yılında 224 milyon dolara ulaşmıştır.

Türkiye Tarım Traktörleri, Römorklar ve Motokültörler İhracatı (Değer: 1000 ABD \$)

GTİP	ÜRÜN ADI	2009	2010	2011
8701.10	Motokültörler	2.534	2.932	2.632
8701.90	Tarım traktörleri	178.699	195.428	219.413
8716.20	Römork ve yarı römorklar	1.842	1.771	1.469
Toplam		183.075	200.131	223.514

Kaynak: T.C. Ekonomi Bakanlığı Bilgi Sistemi

Tarım traktörleri, römorklar ve motokültörler ihracatında en çok ihracat yapılan ülkeler sırasıyla ABD, Irak, İtalya, Fas ve Polonya'dır.

Ülkeler İtibariyle Türkiye'nin Tarım Traktörleri, Römorklar ve Motokültörler İhracatı
(Değer: 1000 ABD \$)

ÜLKE		2009	2010	2011
1	A.B.D.	61.922	64.737	38.050
2	Irak	16.593	18.163	27.947
3	İtalya	4.623	13.909	14.705
4	Fas	24.444	11.901	14.217
5	Polonya	2.088	5.016	13.972
6	Güney Afrika Cum.	5.323	5.133	13.272
7	Şili	3.113	3.862	10.297
8	Paraguay	771	4.262	8.328
9	Avustralya	7.186	7.878	5.527
10	Portekiz	1.075	3.126	4.558
İlk 10 Toplam		58.652	127.138	137.987
11	Tayland	1.089	4.152	4.421
12	İspanya	1.640	4.463	3.825
13	Endonezya	1.105	2.500	3.560
14	Uruguay	1.138	2.475	3.290
15	Filipinler	1.443	1.583	3.151
16	Almanya	535	572	3.133
17	Arjantin	1.751	2.199	3.035
18	Fransa	1.737	3.529	3.005
19	Cezayir	864		2.691
20	Ekvator	1.525	2.792	2.501
İlk 20 Toplam		139.965	162.252	183.485
Genel Toplam		183.075	200.131	223.514

Kaynak: T.C. Ekonomi Bakanlığı Bilgi Sistemi

İthalat

Türkiye 2009 yılında 131 milyon dolar düzeyinde tarım alet ve makinesi ithal etmişken bu rakam 2011 yılı sonu itibarıyla bir önceki yıla göre %63'lük bir artış oranı ile 387 milyon dolara ulaşmıştır. İthalatta en önemli kalem biçerdöverlerdir (GTİP:8433.51). Bu ürün grubunda yapılan ithalatın toplam tarım alet ve makineleri ithalatı içindeki payı % 24'tür.

Ürün Bazında Türkiye'nin Tarım Alet ve Makineleri İthalatı (Değer: 1000 ABD \$)

GTİP	Ürün Adı	2009	2010	2011
8208.40	Tarım makineleri için bıçak ve kesici ağızlar	1.601	2.410	3.349
8424.81	Zirai ilaçlama makineleri	16.134	23.836	42.310
8432.10	Pulluklar	71	66	148
8432.21	Diskli tırmıklar (diskorolar)	214	313	324
8432.29	Otları ayıklama ve çapalama makineleri (tırmıklar, skarifikatörler, kültivatörler, rötovatörler vs.)	8.395	18.925	31.622
8432.30	Ekim ve dikim makineleri	4.159	7.450	9.629
8432.40	Gübreleme makineleri	405	570	719
8432.80	Toprağı işlemeye mahsus diğer makineler ile çimenlikler ve spor sahaları için silindirler	503	769	1.924
8432.90	Aksam ve parçalar (8432)	3.093	4.317	6.718
8433.11	Çim biçme makineleri (motorlu olanlar)	6.239	9.034	11.250
8433.19	Çim biçme makineleri (diğer)	991	1.548	1.776
8433.20	Çayır biçme makineleri	3.885	4.833	8.406
8433.30	Ot hazırlama makineleri	163	154	505
8433.40	Ot ve saman balyalama makineleri	3.872	6.812	10.752
8433.51	Biçerdöverler	31.491	58.485	92.790
8433.52	Diğer harman makineleri	563	3.229	939
8433.53	Kök ve yumru sökme makineleri	3.032	3.708	3.141
8433.59	Diğer hasat makineleri (biçertoplarlar, biçerbağlarlar, silaj makineleri vs.)	4.834	11.033	51.888
8433.60	Ürünleri ağırlık ve büyüklüklerine göre ayırmaya ve temizlemeye mahsus makineler	11.556	14.712	15.716
8433.90	Aksam ve parçalar (8433)	6.625	8.691	19.722
8434.10	Süt sağma makineleri	2.185	6.080	12.063
8434.90	Aksam ve parçalar (8434)	1.943	3.493	11.543
8436.10	Hayvan yemlerini hazırlama makineleri	2.697	6.142	8.873
8436.21	Civciv çıkartma ve büyütme makineleri	4.471	10.522	9.782
8436.29	Kümes hayvancılığına mahsus diğer makineler	7.075	20.474	19.433
8436.80	Ormancılığa ve arıcılığa mahsus makineler	1.108	3.451	4.658
8436.91	Aksam ve parçalar (8436.21 ve 8436.29)	606	2.437	1.810
8436.99	Aksam ve parçalar (8436.10 ve 8436.80)	2.657	3.112	4.886
Toplam		130.569	236.606	386.675

Kaynak: T.C. Ekonomi Bakanlığı Bilgi Sistemi

Tarım alet ve makineleri sektöründe en çok ithalat yapılan ülkeler sırasıyla İtalya, Polonya, A.B.D. ve Almanya'dır.

Ülkeler İtibariyle Türkiye'nin Tarım Alet ve Makineleri İthalatı (Değer: 1000 ABD \$)

Ülke		2009	2010	2011
1	İtalya	29.461	50.185	68.181
2	Polonya	24.198	49.070	67.587
3	A.B.D.	7.885	17.884	52.795
4	Almanya	13.731	32.454	52.350
5	Çin	5.703	16.926	30.561
6	Hollanda	10.843	19.609	21.349
7	Belçika	12.832	11.023	20.910
8	Suudi Arabistan	38	44	13.177
9	Fransa	3.891	5.493	12.809
10	İsrail	3.016	4.826	7.427
İlk 10 Toplam		58.652	111.598	207.514
11	İspanya	2.345	5.773	5.855
12	İsveç	1.330	1.574	5.680
13	İngiltere	2.685	6.363	4.668
14	Avusturya	1.804	1.935	3.922
15	Brezilya	342	974	2.370
16	Danimarka	537	2.925	1.744
17	Meksika	695	663	1.713
18	Hindistan	271	488	1.184
19	Suriye		32	1.015
20	Yunanistan	309	872	1.006
İlk 20 Toplam		121.915	229.113	376.302
Genel Toplam		130.569	236.606	386.675

Kaynak: T.C. Ekonomi Bakanlığı Bilgi Sistemi

Türkiye, kriz yılı olan 2009 yılında %44'lük bir düşüş oranıyla yaklaşık 91 milyon dolar tarım traktörleri, römorklar ve motokültörler ithal etmişken, ithalatımız 2009'dan bu yana sürekli artış göstermiş ve 2011 yılında bir önceki yıla göre %74 artarak 351 milyon dolara ulaşmıştır.

Türkiye Tarım Traktörleri, Römorklar ve Motokültörler İthalatı (Değer: 1000 ABD \$)

GTİP	Ürün Adı	2009	2010	2011
8701.10	Motokültörler	663	1.797	5.262
8701.90	Tarım traktörleri	90.800	200.090	345.233
8716.20	Römork ve yarı römorklar	18	178	202
Toplam		91.482	202.065	350.697

Kaynak: T.C. Ekonomi Bakanlığı Bilgi Sistemi

Türkiye'nin tarım traktörleri, römorklar ve motokültörler ithal ettiği ülkeler arasında yaklaşık % 27'lik payı ile İtalya ilk sırada gelmektedir. Bu ülkeyi, Hindistan, Fransa ve Almanya izlemektedir.

Ülkeler İtibariyle Türkiye'nin Tarım Traktörleri, Römorklar ve Motokültörler İthalatı
(Değer: 1000 ABD \$)

	Ülke	2009	2010	2011
1	İtalya	34.167	38.420	93.972
2	Hindistan	15.052	51.289	79.768
3	Fransa	7.689	26.908	36.638
4	Almanya	7.752	23.671	28.660
5	Güney Kore	5.926	16.430	25.057
6	A.B.D.	1.222	5.700	23.792
7	İngiltere	4.521	13.382	18.184
8	Çin	1.171	3.192	10.314
9	Meksika	6.422	13.153	10.194
10	Japonya	4.668	3.693	9.223
İlk 10 Toplam		58.652	88.589	195.839
11	Avusturya	2.303	4.834	8.883
12	Finlandiya	107	657	3.668
13	Çek Cumhuriyeti			831
14	İspanya	195	200	741
15	Irak		146	204
16	Slovenya		121	160
17	Fas			155
18	Hirvatistan	62	53	111
19	Polonya	98	153	79
20	Hollanda	19	62	61
İlk 20 Toplam		91.373	202.065	350.697
Genel Toplam		91.482	202.065	350.697

Kaynak: T.C. Ekonomi Bakanlığı Bilgi Sistemi

DÜNYA TİCARETİ

Dünya Üretim ve Tüketimi

Dünya tarım üretiminin önümüzdeki on yıl içinde düzenli olarak, ancak önceki on yıllardan daha yavaş bir oranda artması beklenmektedir. Gelirlerin artması ve ticaretin büyümesiyle birlikte kişi başına düşen tüketim de artmaktadır. Yerel üretimin artması, taşımacılık ve ürün dağıtım sistemlerinin daha verimli hale gelmesi sonucu maliyetlerin düşmesinin yanı sıra, kentleşme ve beslenme değişikliklerine bağlı tüketim değişimleri, gelişmekte olan ülkelerdeki bu değişime katkıda bulunan etkenlerdir. Bu ülkelerde gıda amaçlı tahıl üretimine oranla hayvancılık ürünleri ve yemlere ağırlık verilmektedir. Gelişmiş ülkelerde ise, gıda ürünlerinin bulunmasıyla ilgili kaygıların yerini gıdaların özellikleri ve kalitesiyle ilgili kaygılar almıştır.

Dünya tarım pazarındaki büyüme gelişmekte olan ülkelere doğru kaymaktadır. Üretim kapasitesi ve altyapı yatırımları, başta işlenmemiş tarım ürünleri olmak üzere üretimin gelişmiş ülkelere doğru kaymasına yol açtığından, bu eğilimin önümüzdeki yıllarda hızlanması beklenmektedir. Gelişmekte olan ülkelerde tarım politikasındaki reformlar yavaş yavaş tarımsal üretime verilen desteğin niteliğinde değişikliğe yol açarak, üretimin miktarı ve yeri üzerinde etkilerde bulunmaktadır.

Gelişmekte olan ülkelerin üretimindeki genel büyüme oranı gelişmiş ülkelere daha fazla olmakla birlikte, en az gelişmiş ülkelerde temel gıda ürünleri ithalatının net olarak artacağı tahmin edilmektedir. Bu ülkelerde üretkenlik artışı nüfus artışının gerisinde kalmakta ve bu durum gıda güvenliği için dünya pazarlarına daha fazla bağımlılığa ve uluslararası fiyat dalgalanmalarına daha fazla maruz kalmaya yol açmaktadır.

İklim durumlarına bağlı üretim şokları, enerji fiyatlarındaki genel eğilim, biyo-yakıt kapasitesine yatırım, ekonomik büyüme perspektifleri ve tarım politikalarında ileride yaşanabilecek gelişmeler, dünya tarım pazarlarının geleceğini etkileyen başlıca belirsizlikler arasında yer almaktadır. Dünya tarım pazarlarının geleceği aynı zamanda dünyanın tarım devlerinden üçünü oluşturan Brezilya, Çin ve Hindistan'daki ekonomik gelişmelere de son derece bağlı durumdadır.

2007 yılının ortalarından beri dünya çapında gıda fiyatlarında önemli artışlar olmuştur. Bir anlamda gıda krizi olarak da nitelendirilen bu fiyat artışlarından en çok, gelir düzeyleri düşük olan gelişmekte olan ülkeler etkilenmiştir. İnsanların gelirlerinin 3/4'ünü gıda harcamalarına ayırdığı bazı Afrika ve Asya ülkelerinde gıda fiyatları son aylarda yaklaşık iki katına yükselmiştir.

Bu fiyat artışlarında, dünya genelinde yaşanan kuraklığın yanı sıra son yıllarda dünya tarımındaki çok önemli iki gelişme de etkili olmuştur. Bu gelişmelerden birincisi dünya tarımında yaygınlaşmaya başlayan yakıt amaçlı tarımsal ürün üretimi, diğeri ise ekolojik tarım uygulamalarıdır.

Kanola, ayçiçeği, soya, aspir, pamuk ve palm gibi yağlı tohum bitkilerinden elde edilen yağların bir katalizör eşliğinde kısa zincirli bir alkol ile (metanol veya etanol) reaksiyonu sonucunda ortaya çıkan ve biyodizel adı verilen ürünün, saf olarak veya petrol kökenli dizel ile belirli oranlarda karıştırılarak akaryakıt olarak kullanılması dünyada giderek yaygınlaşmaya başlayan bir uygulamadır.

Fosil yakıtlara karşı önemli bir alternatif yakıt olarak görülen biyodizelin üretimi için her yıl daha çok tarım arazisi tahsis edilmektedir. Bu bakımdan, Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım

Örgütü'nün bile gıda güvenliği açısından önemli bir tehlike olarak gösterdiği yakıt amaçlı tarım üretimi dünya gıda piyasasını önemli ölçüde etkilemiştir.

Üretim sürecinde kimyasal gübre, ilaçlama, hormon gibi katkıların kullanılmadığı ve uzun vadede toprak kalitesini korumayı amaçlayan ekolojik tarım uygulamaları da kısa vadede dünya tarım ürünleri piyasasını tüketiciler aleyhine etkilemiştir.

Konvansiyonel üretim yöntemlerine göre daha maliyetli olan ve birim toprak başına daha az ürün alınabilen ekolojik tarımın yaygınlaşması, yakıt amaçlı tarımın yarattığı etki kadar olmasa da, dünya gıda piyasasında ürün arzını olumsuz yönde etkileyerek fiyatları yukarı çıkarmıştır.

Bu faktörlerin yanı sıra özellikle Çin ve Rusya Federasyonu'nun son yıllarda yaşadığı ekonomik gelişme sonucu artan kişi başına yıllık gelir ve dolayısıyla artan tüketim talebinin dünya toplam gıda talebini yükseltmesi sonucu gıda fiyatlarının artması da gıda krizinin arkasında yatan bir diğer önemli nedendir.

Ayrıca gelişmiş ülkelerde giderek artan et ve süt talebi karşılanmaya çalışıldıkça az gelişmiş ülkelerde kişi başına düşen temel gıda maddeleri miktarı her geçen gün azalmaktadır. Yine gelişmiş ülkelerde çok yaygın olan gıda israfı da dünya genelindeki gıda dağılımını bozmaktadır. Sadece İngiltere'de bir yılda israf edilen gıdanın ekonomik değerinin 20 milyar sterlin (yaklaşık 30 milyar dolar) olduğu tahmin edilmektedir.

Dünya tarımsal ürünler ihracatında gelişmiş ülkelerin ilk sıralarda yer aldığı görülmektedir. Bu durumun en önemli nedeni bu ülkelerde tarımsal mekanizasyonun en üst düzeyde gerçekleşmesi ve yüksek kalitede işlenmiş ürünlerin üretilmesidir. Bunun dışında özellikle Belçika ve Hollanda gibi sınırlı tarım arazisine sahip ülkelerin yüksek miktarda re-export yapmaları bu ülkeleri sıralamada üst sıralara çıkarmaktadır. İlk sıralardaki ülkeler arasındaki gelişmişlik açısından tek istisna çok fazla miktarda ekilebilir araziye sahip olan ve bir tarım devi olarak nitelendirilebilecek olan Brezilya'dır. Yine de Brezilya'nın tarımsal mekanizasyonu önemli ölçüde gerçekleştirdiğinin vurgulanması önemlidir.

ABD'de başlayan finansal krizin reel sektöre sıçramasından dünya tarım sektörünün de etkilenmesi kaçınılmazdır. Tarım sektörünün temel gıda maddelerini üretmesi nedeniyle kriz dönemlerindeki talep daralmalarından sanayi mallarına göre daha az etkilenmesi, ilk bakışta sorunun çok önemli olmadığı şeklinde yorumlara neden olsa da, tarımsal ürünlerin sahip olduğu esnek olmayan (inelastik) talep yapıları sonucu talepte görülen düşük boyutlardaki küçülmelerin bile büyük fiyat değişimleri yaratarak üreticilerin gelirlerinde ciddi düşümlere yol açmaları göz ardı edilmemelidir. Bu tür gelişmelerin uzun vadede hem tarım sektörünü hem de diğer ilgili sektörleri olumsuz etkilemesinin önünü alabilmek için krizin tarım sektörüne etkileri küçümsenmemeli ve sektörün krizi en az zararla atlattırmasının yolları araştırılmalıdır.

Dünya tarım alet ve makineleri imalat sanayi, yüksek düzeyde bütünleşmiş ve sürekli sayıları artan şirketler arasındaki bütünleşmelerin hakim olduğu bir iş sahasıdır. John Deere, Case New Holland (CNH Global) ve AGCO Corporation gibi büyük firmaların çoğu ortak imalat yatırımlarına ve pek çok ülkeye yayılmış dağıtım kanallarına sahip çok uluslu şirketlerdir. Denizaşırı üretimleri olmayan diğer firmalar ise pek çok ülkede acentelere ve dağıtım kanallarına sahiptirler. Japon Kubota Traktör veya İsveçli Alfa-Laval gibi firmalar ABD'de ve dünyanın başka yerlerinde tesisler ve dağıtım şebekeleri kurmuşlardır. Parça ve bileşenler tüm dünyaya gönderilmekte ve orijinal ekipman imalatında kullanılmaktadır. Bu durum çeşitli ülkelerde üretilen alet ve makinelerin yerli bileşenlerinin kesin oranlarının belirlenmesini son derece zorlaştırmaktadır.

Tarım alet ve makinelerinin ana hatlar itibariyle sınıflandırılması dünya genelinde geçerli olan üç temel tarımsal işletme boyutundan kaynaklanmaktadır. Büyük ölçekli ve sermaye-yoğun tarım işletmeciliği ABD, Kanada, Avustralya ve bir dereceye kadar Meksika, Arjantin, Brezilya ve Güney Afrika'da uygulanmaktadır. Rusya, Ukrayna ve diğer eski Sovyet cumhuriyetleri de büyük ölçekli tarım işletmeciliği yapmakta iseler de bu ülkelerdeki tarım sermayesi yoğunluğu ve makineleşme düzeyi öncekiler kadar değildir. Orta ölçekli fakat gelişmiş tarım işletmeciliği, Avrupa'da ve Latin Amerika ile Asya'nın bazı bölümlerinde uygulanmaktadır. Küçük ölçekli tarım işletmeciliği ise Asya, Afrika ve Karayipler'de uygulanmaktadır. Sonuç olarak bir işletmede hangi tür tarım alet ve makinesinin kullanılacağı hususu her şeyden önce o işletmenin sahip olduğu toprak büyüklüğü ile doğrudan ilişkili olmaktadır.

ABD ve Kanada'da üretilen tarım alet ve makineleri temelde büyük ölçekli tarım işletmeciliğine hizmet etmektedir. Orta büyüklükteki makineler çoğunlukla Avrupa'da, hem Avrupalı firmalar hem de ABD'li firmalara bağlı firmalarca üretilmektedir. ABD ve Avrupa firmalarıyla yapılan lisans anlaşmaları veya ortak girişimler yolu ile Meksika, Brezilya ve Arjantin'de orta büyüklükte tarım makinesi üretimi önemli ölçüde artmıştır. Japonya küçük ölçekli ekipman pazarında liderdir. Bununla birlikte, Güney Kore, Hindistan, Tayvan ve Çin küçük ölçekli makine imalatındaki paylarını artırmaktadırlar.

ABD, Kanada, AB, Avustralya gibi gelişmiş ülkeler ve Arjantin, Brezilya, Meksika gibi bazı Latin Amerika ülkelerinde görülen çiftlik büyüklüklerindeki artış ve yüksek teknoloji kullanımı sektördeki önemli gelişmelerin başında gelmektedir. Bu ülkelerde tarım alet ve makineleri satışlarının büyük bir kısmını eski teknolojiyi yenileme amaçlı yapılan alımlar oluşturmaktadır. Çiftliklerin ortalama büyüklüklerinin artması çiftlik başına tarım alet ve makinesi satışını azaltan bir etken olmaktadır.

Tarım alet ve makineleri sektörünün dünyadaki durumuna bakıldığında sektörün gelişiminin ülkemizdekinden çok farklı olduğu açıkça görülmektedir. Dünya tarım alet ve makineleri sektörü otomotiv sektörüne benzer bir şekilde yüksek düzeyde bütünleşme ve küreselleşme yönünde ilerleyen bir sektördür. Özellikle tarım traktörleri üretimi açısından bu sürece verilebilecek en güzel örnek 1992 yılında dünya çapında marka olan iki büyük traktör üreticisi Fiat ve Ford'un birleşerek "New Holland" adını alması ve daha sonra "Case" isimli bir diğer büyük traktör üreticisini bünyelerine alarak "Case New Holland" (CNH Global) adıyla dev bir traktör üreticisi olarak ortaya çıkmalarıdır. Bu firmanın yanı sıra John Deere ve AGCO Corporation gibi büyük firmalar, ortak imalat yatırımlarına ve pek çok ülkeye yayılmış dağıtım kanallarına sahip çok-uluslu şirketlerdir.

Denizaşırı ülkelerde üretimleri olmayan diğer firmalar ise pek çok ülkede acentelere ve dağıtım kanallarına sahiptirler. Japon Kubota Traktör ya da İsveçli Alfa-Laval gibi firmalar ABD'de ve dünyanın başka yerlerinde tesisler ve dağıtım şebekeleri kurmuşlardır. Parça ve bileşenler tüm dünyaya gönderilmekte ve orijinal ekipman imalatında kullanılmaktadır. Dünya tarım alet ve makineleri sektöründe var olan bu bütünleşme düzeyi söz konusu firmalara fiyat rekabeti ve büyük ölçekli talepleri karşılama konularında önemli avantajlar sağlamaktadır.

Dünya ekonomik krizi, tarım sektöründe olduğu gibi, tarım alet ve makineleri sektörü üzerinde de önemli etkilere yol açacaktır. Ancak, giderek artan dünya nüfusu ve gıda tüketim kalıplarının sürekli olarak genişlemesi sonucu artan gıda talebi, tarım sektörünün ve dolayısıyla tarım alet ve makinelerinin sektörünün küçülmesine fırsat vermeyecektir. Ayrıca, dünya genelindeki tarımsal işletmelerin geçmişe oranla sektördeki en düşük borç/varlık oranına sahip olmaları tarım alet ve makinelerine yatırımların önümüzdeki yıllarda da devam edeceğini göstermektedir. Ekonomik krizin olumsuz kısa dönem etkileri

mevcut olmakla birlikte, orta vadede hem tarım sektörünün hem de tarım alet ve makineleri sektörünün genişlemesini sürdürmesi beklenmektedir.¹

Dünya İhracatı

Dünya tarım alet ve makineleri ticareti 2004-2008 yılları arasında toplamda % 100 oranında artarak 37 milyar dolar düzeyine ulaşmış olup, 2009 yılında yaşanan küresel ekonomik kriz sırasında 28 milyar dolara kadar gerilemiştir. 2010 yılında yeniden hızlanan tarım alet ve makine ticareti ile ticaret hacmi 2010 yılı sonunda yaklaşık 31 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

2010 yılı itibarıyla en çok ticareti yapılan ürün grupları sırasıyla biçerdöverler (3,2 milyar dolar), motorlu çim biçme makineleri (3,1 milyar dolar) ve zirai ilaçlama makineleridir (2,8 milyar dolar). Farklı GTİP numaraları altında sınıflandırılan çeşitli yedek parçaların toplam ticareti ise 8,1 milyar dolar seviyesindedir.

Ticaretin ülkelere göre dağılımına bakıldığında gelişmiş ülkelerin tarımsal ürünlerde olduğu gibi alet ve makine ticaretinde de üst sıralarda olduğu görülmektedir. Bu durum tarım alet ve makineleri sektöründe endüstri içi ticaretin yaygın olduğunu göstermektedir. Bunun en önemli nedeni gelişmiş ülkelerin ileri teknoloji makine üretimleri yapması sonucu sektördeki talebi kendi içlerinde karşılayabilmeleridir.

---

¹ <http://news.thomasnet.com/IMT/archives/2009/03/agricultural-machinery-manufacturers-forecast-to-have-strong-sales-in-2009-despite-credit-crisis.html>

Ürün Bazında Dünya Tarım Alet ve Makineleri İhracatı (Değer: Milyon ABD \$)

GTIP	Ürün Adı	2008	2009	2010
8208.40	Tarım makineleri için bıçak ve kesici ağızlar	406	340	302
8424.81	Zirai ilaçlama makineleri	2.992	2.381	2.783
8432.10	Pulluklar	511	410	361
8432.21	Diskli tırmıklar (diskorolar)	305	181	192
8432.29	Otları ayıklama ve çapalama makineleri (tırmıklar, skarifikatörler, kültivatörler, rötovatörler vs.)	1.177	880	962
8432.30	Ekim ve dikim makineleri	1.563	1.139	1.132
8432.40	Gübreleme makineleri	390	259	293
8432.80	Toprağı işlemeye mahsus diğer makineler ile çimenlikler ve spor sahaları için silindirler	1.040	773	908
8432.90	Aksam ve parçalar (8432)	2.451	1.892	2.017
8433.11	Çim biçme makineleri (motorlu olanlar)	3.671	2.824	3.117
8433.19	Çim biçme makineleri (diğer)	805	484	513
8433.20	Çayır biçme makineleri	1.265	867	869
8433.30	Ot hazırlama makineleri	654	431	453
8433.40	Ot ve saman balyalama makineleri	1.188	892	820
8433.51	Biçerdöverler	4.460	3.294	3.173
8433.52	Diğer harman makineleri	231	226	237
8433.53	Kök ve yumru sökme makineleri	441	352	421
8433.59	Diğer hasat makineleri (biçertoplarlar, biçerbağlarlar, silaj makineleri vs.)	1.478	1.049	1.101
8433.60	Ürünleri ağırlık ve büyüklüklerine göre ayırmaya ve temizlemeye mahsus makineler	565	469	530
8433.90	Aksam ve parçalar (8433)	5.092	3.800	3.954
8434.10	Süt sağma makineleri	427	295	292
8434.90	Aksam ve parçalar (8434)	798	574	645
8436.10	Hayvan yemlerini hazırlama makineleri	804	649	713
8436.21	Civciv çıkartma ve büyütme makineleri	146	120	217
8436.29	Kümes hayvancılığına mahsus diğer makineler	1.086	898	1.318
8436.80	Ormancılığa ve arıcılığa mahsus makineler	2.204	1.355	1.826
8436.91	Aksam ve parçalar (8436.21 ve 8436.29)	380	336	494
8436.99	Aksam ve parçalar (8436.10 ve 8436.80)	1.010	777	988
Toplam		37.539	27.949	30.629

Kaynak: ITC-TradeMap (www.trademap.org)

2011 yılında dünyada en çok tarım alet ve makinesi ihraç eden ülke Almanya'dır. Bu ülkeyi ABD, İtalya, Çin ve Hollanda takip etmektedir.

İhracatçı ülkeler arasında en önemli istisna Çin'dir. Çin, ucuz işgücü sayesinde her alanda olduğu gibi tarım alet ve makineleri sektöründe de ön plana çıkmayı başarmıştır. Bu suretle, özellikle uygun fiyatlı ancak düşük kaliteli alet ve makine üretiminde diğer ülkelere göre daha avantajlı bir konumdadır.

Ülkeler İtibariyle Dünya Tarım Alet ve Makineleri İhracatı (Değer: Milyon ABD \$)

Ülke		2009	2010	2011
1	Almanya	4.724	4.961	6.836
2	A.B.D.	4.736	5.368	6.831
3	İtalya	2.304	2.434	2.945
4	Çin Halk Cumhuriyeti	1.728	2.187	2.605
5	Hollanda	1.761	1.867	2.182
6	Fransa	1.552	1.606	1.908
7	Belçika	1.504	1.282	1.702
8	Kanada	1.189	1.168	1.401
9	Brezilya	452	803	962
10	Danimarka	662	690	883
İlk 10 Toplam		20.611	22.367	28.256
11	Avusturya	693	669	840
12	Polonya	483	569	735
13	İngiltere	510	559	666
14	İsveç	370	471	626
15	İspanya	467	548	596
16	Macaristan	446	415	572
17	Çek Cumhuriyeti	290	335	509
18	Japonya	457	497	479
19	Meksika	355	450	466
20	Finlandiya	242	378	461
İlk 20 Toplam		24.924	27.259	34.206
25	Türkiye	242	378	461
Genel Toplam		27.949	30.629	veri yok

Kaynak: ITC-TradeMap (www.trademap.org)

2008 yılında 23 milyar dolar olan dünya tarım traktörleri, römorklar ve motokültörler ihracatı, tarım makineleri ihracatına benzer şekilde 2004-2008 yılları arasında % 100 oranında yükselmiştir. 2011 yılında ise bir önceki yıla göre %5,2 oranında artış göstererek 16 milyar dolara yükselmiştir.

Dünya Tarım Traktörleri, Römorklar ve Motokültörler İhracatı (Değer: Milyon ABD \$)

GTİP	Ürün Adı	2008	2009	2010
8701.10	Motokültörler	319	196	316
8701.90	Tarım traktörleri	22.179	14.663	15.348
8716.20	Römork ve yarı römorklar	733	517	510
Toplam		23.231	15.376	16.173

Kaynak: ITC-TradeMap (www.trademap.org)

Tarım traktörleri, römorklar ve motokültörler ihracatında gelişmiş ülkeler ilk sıralarda gelmektedir. En çok traktör ihracatı yapan Almanya'nın dünya ihracatındaki payı yaklaşık % 18'dir. Almanya'yı ABD, İtalya, Japonya, İngiltere ve Fransa izlemektedir.

Ülkeler İtibariyle Tarım Traktörleri, Römorklar ve Motokültörler İhracatı
(Değer: Milyon ABD \$)

Ülke	2009	2010	2011
1 Almanya	3.108	2.876	3.890
2 A.B.D.	2.069	2.082	2.734
3 İtalya	1.650	1.612	2.018
4 Japonya	1.248	1.606	1.624
5 İngiltere	1.223	1.239	1.548
6 Fransa	1.082	1.103	1.497
7 Avusturya	740	650	870
8 Brezilya	452	536	594
9 Finlandiya	413	423	562
10 Çin Halk Cumhuriyeti	280	335	463
İlk 10 Toplam	12.265	12.461	15.800
11 Güney Kore	224	252	368
12 Meksika	153	225	343
13 Hollanda	166	233	328
14 Belçika	345	254	314
15 Kanada	210	192	265
16 Türkiye	183	200	224
17 İsveç	92	162	195
18 Çek Cumhuriyeti	131	144	163
19 Tayland	43	74	122
20 Polonya	71	84	116
İlk 20 Toplam	13.884	14.280	18.238
Genel Toplam	15.376	16.173	veri yok

Kaynak: ITC-TradeMap (www.trademap.org)

Dünya İthalatı

Dünya tarım alet ve makineleri ithalatında da yine gelişmiş ülkeler ilk sıralarda gelmektedir. Bu durumun nedeni, yukarıda da bahsedildiği gibi, sektörde yaygın olan endüstri içi ticarettir.

Ürün Bazında Dünya Tarım Alet ve Makineleri İthalatı (Değer: Milyon ABD \$)

GTİP	Ürün Adı	2008	2009	2010
8208.40	Tarım makineleri için bıçak ve kesici ağızlar	452	388	335
8424.81	Zirai ilaçlama makineleri	2.631	2.058	2.352
8432.10	Pulluklar	447	340	317
8432.21	Diskli tırmıklar (diskorolar)	292	190	185
8432.29	Otları ayıklama ve çapalama makineleri (tırmıklar, skarifikatörler, kültivatörler, rötovatörler vs.)	1.209	875	970
8432.30	Ekim ve dikim makineleri	1.656	1.215	1.144
8432.40	Gübreleme makineleri	489	301	322
8432.80	Toprağı işlemeye mahsus diğer makineler ile çimenlikler ve spor sahaları için silindirler	978	692	743
8432.90	Aksam ve parçalar (8432)	2.402	1.849	1.904
8433.11	Çim biçme makineleri (motorlu olanlar)	3.651	2.938	3.110
8433.19	Çim biçme makineleri (diğer)	522	355	410
8433.20	Çayır biçme makineleri	1.102	756	756
8433.30	Ot hazırlama makineleri	597	394	398
8433.40	Ot ve saman balyalama makineleri	1.070	838	794
8433.51	Biçerdöverler	4.583	3.282	3.208
8433.52	Diğer harman makineleri	140	99	109
8433.53	Kök ve yumru sökme makineleri	383	255	363
8433.59	Diğer hasat makineleri (biçertoplarlar, biçerbağlarlar, silaj makineleri vs.)	1.463	1.079	1.149
8433.60	Ürünleri ağırlık ve büyüklüklerine göre ayırmaya ve temizlemeye mahsus makineler	498	415	490
8433.90	Aksam ve parçalar (8433)	4.931	3.776	4.003
8434.10	Süt sağma makineleri	483	351	401
8434.90	Aksam ve parçalar (8434)	1.051	753	758
8436.10	Hayvan yemlerini hazırlama makineleri	686	520	615
8436.21	Civciv çıkartma ve büyütme makineleri	186	147	242
8436.29	Kümes hayvancılığına mahsus diğer makineler	898	715	1.059
8436.80	Ormancılığa ve arıcılığa mahsus makineler	2.110	1.316	1.821
8436.91	Aksam ve parçalar (8436.21 ve 8436.29)	345	290	439
8436.99	Aksam ve parçalar (8436.10 ve 8436.80)	941	716	986
Toplam		36.197	26.905	29.381

Kaynak: ITC-TradeMap (www.trademap.org)

En çok tarım alet ve makinesi ithal eden ülke % 9,5'lik payı ile ABD'dir. ABD'yi, Fransa, Almanya ve Kanada izlemektedir.

Ülkeler İtibariyle Dünya Tarım Alet ve Makineleri İthalatı (Değer: Milyon Dolar)

Ülke		2009	2010	2011
1	A.B.D.	2.540	2.779	3.241
2	Fransa	2.451	2.290	2.937
3	Almanya	2.080	2.122	2.791
4	Kanada	1.889	2.181	2.576
5	İngiltere	1.314	1.236	1.503
6	Avustralya	848	798	1.212
7	Belçika	956	799	1.018
8	Hollanda	846	832	927
9	Polonya	566	712	780
10	Avusturya	613	597	746
İlk 10 Toplam		14.104	14.346	17.731
11	İsveç	495	649	741
12	İtalya	547	658	722
13	Meksika	496	609	702
14	ÇinHalk Cumhuriyeti	444	511	689
15	Danimarka	585	489	656
16	Brezilya	237	395	576
17	İspanya	482	493	549
18	Çek Cumhuriyeti	355	337	535
19	Romanya	305	326	439
20	Japonya	338	381	397
İlk 20 Toplam		18.387	19.193	23.735
22	Türkiye	131	237	387
Genel Toplam		26.905	29.381	veri yok

Kaynak: ITC-TradeMap (www.trademap.org)

Tarım traktörleri, römorklar ve motokültörlerinde de en çok ithalat yapan ülke ABD'dir. ABD, 2011 yılında 2,5 milyar dolar tarım traktörleri, römorklar ve motokültörler ithalatı yapmıştır. Bu ülkeyi Fransa, Almanya Kanada, İngiltere ve Polonya izlemektedir.

Dünya Tarım Traktörleri, Römorklar ve Motokültörler İthalatı (Değer: Milyon Dolar)

GTİP	Ürün Adı	2008	2009	2010
8701.10	Motokültörler	358	247	321
8701.90	Tarım traktörleri	21.029	14.322	15.151
8716.20	Römork ve yarı römorklar	599	381	378
Toplam		21.986	14.950	15.849

Kaynak: ITC-TradeMap (www.trademap.org)

Ülkeler İtibariyle Tarım Traktörleri, Römorklar ve Motokültörler İthalatı
(Değer: Milyon Dolar)

	ÜLKE	2009	2010	2011
1	A.B.D.	1.893	2.195	2.505
2	Fransa	1.428	1.171	1.529
3	Almanya	1.008	982	1.354
4	Kanada	1.017	1.134	1.308
5	İngiltere	882	807	967
6	Polonya	434	628	607
7	Belçika	501	393	564
8	İtalya	445	453	541
9	Avustralya	571	439	525
10	Hollanda	304	342	514
	İlk 10 Toplam	8.482	8.545	10.414
11	İspanya	414	491	490
12	Avusturya	298	356	411
13	İsveç	229	311	362
14	Türkiye	91	202	351
15	Norveç	176	271	350
16	Güney Afrika	230	190	336
17	İsviçre	185	224	280
18	Tayland	336	347	248
19	Çek Cumhuriyeti	134	139	246
20	Danimarka	166	161	225
	İlk 20 Toplam	10.742	11.239	13.713
	Genel Toplam	14.950	15.849	veri yok

Kaynak: ITC-TradeMap (www.trademap.org)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
EKONOMİ BAKANLIĞI

Adres: T.C. Ekonomi Bakanlığı
İnönü Bulvarı No:36 06510 Emek / ANKARA
Telefon: +90 312 204 75 00
www.ekonomi.gov.tr
<http://blog.ibp.gov.tr>
Çağrı Merkezi: 444 43 63